

Muhoksen Pallo-Salamat ry.
1969 - 1999

30 vuotta

HISTORIIKKI

PESÄPALLOTOIMINTA
1969 – 1999
Pentti Kantola

LENTOPALLOTOIMINTA
1971 – 1996
Pertti Marttinen

JUNIORIPESIS
1994 – 1999
Tuomo Pesola

Muhoksen Pallo-Salamat ry.

Sunnuntaina tammikuun 26 päivänä 1969 kokoontui Muhoksella joukko urheilun ystäviä perustamaan palloilun erikoisseuraa.

Kokouksen avasi opettaja Lauri Sutela, jonka jälkeen urheiluohjaaja Toivo Salonen selvitti palloilun erikoisseuran perustamiseen liittyviä asioita. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Lauri Sutela ja sihteeriksi Matti Jutila.

Keskustelun jälkeen kokous päätti Muhoksen kunniakkaiden pesäpalloperinteiden jatkamiseksi ja uuteen nousuun viemiseksi yksimielisesti perustaa palloilun erikoisseuran Muhokselle. Seuran nimeksi hyväksyttiin: Muhoksen Pallo-Salamat (esittäjänä Reijo Niva). Muita ehdotuksia olivat: Muhoksen Pallo, Muhoksen Maila, Muhoksen Salama ja Muhoksen Piikki ja Kallas.

Perustavassa kokouksessa läsnäolleet ja seuran perustajajäsenet ovat:

1. Ilmari Hiltunen	7. Osmo Kinnunen	13. Kaarlo Kolehmainen
2. Teemu Seppä	8. Kalevi Tihinen	14. Eino Karmita
3. Pentti Pohjola	9. Paavo Maaninen	15. Esa Pyhälä
4. Esa Hämeenkorpi	10. Toivo Salonen	16. Reino Ruuska
5. Antero Leskelä	11. Matti Jutila	17. Veikko Välimaa
6. Kauko Kontio	12. Helge Hämeenkorpi	18. Kaarlo Kinnunen
		19. Lauri Sutela

Oikeusministeriö hyväksyi Muhoksen Pallo-Salamat ry:n yhdistysrekisteriin 11 päivänä maaliskuuta 1969 rekisterinumeroilla 100600. Hyväksytyjen sääntöjen mukaan seuran tarkoituksena on edistää ja kohottaa liikuntakasvatusta toiminta-alueellaan, innostaa jäseniään ja muitakin henkilöitä toimimaan seuran päämäärien hyväksi sekä työskennellä oikean urheiluhengen juurruttamiseksi jäsenistöön.

Muhoksen Pallo-Salamat ry:n ensimmäiseen hallitukseen kuuluivat:

Lauri Pekka Sutela	puheenjohtaja
Aira Ilona Niva	varapuheenjohtaja
Reino Jorma Ruuska	sihteeri
Matti Juhani Puhakka	rahastonhoitaja
Kaarlo Ilmari Kolehmainen	
Heikki Herman Markkanen	
Matti Antero Piippo	
Teemu Johanneksen pk Seppä	

Kilpailu on aina viehättänyt ja kiehtonut ihmismieltä, niinpä erilaisten pallopelienkin historia on hyvin vanhaa. Ajoittain on keskusteltu siitä, mikä on maailman paras peli. Ratkaisua ei ole voitu tehdä, koska jokaisella on myös pallopelien suhteen oma makunsa.

Kerrotaan, että Tahko (Lauri Pihkala) mietti pesäpallon ideaa kolmetoista vuotta, ennekuin se hänelle yhtäkkiä valkeni. Tahko näki baseballia ensi kerran Amerikassa vuonna 1907. Vasta syksyllä 1920 Tahko oivalsi pelin idean. Hän lisäsi peliin ensin toisen ja sitten vielä kolmannenkin pesän. Näin Suomen kansa oli saanut oman kansallispelin pesäpallon. On kuitenkin tarvittu pitkä tie ennekuin pesäpallo on kehitetty siksi peliksi, jota se tänäpäivänä on.

On väitetty, että Tahko kehitti pesäpalloa vain puolustusvoimia ja sotaa varten. Näin ei kuitenkaan ole asianlaista, sillä Tahko oli ennenkaikkea urheilumies, kyllä hän peliä kehittäessään ennenkaikkea ajatteli kasvavaa nuorisoa ja samalla myös koko Suomen kansaa.

Kerrotaan Tahkon kuitenkin lausuneen, että pesäpallo on paitsi nuorison kasvatusta itsensä voittamiseen, myös kasvatusta itsensä voittamiseen, myös kasvatusta taistelulajeista kaikkein vaikeimpaan, joka samalla on meidän tärkein taistelulajimme, nimittäin Isänmaan puolustamiseen.

Tahkon unelma, että pesäpallosta tulisi kansainvälinen peli, ei ainakaan vielä ole toteutunut.

MuPS:n puheenjohtajina ja sihteereinä ovat toimineet seuraavat henkilöt:

Puheenjohtajat		Sihteerit	
Lauri Sutela	1969-1971	Reino Ruuska	1969-1970
Kalevi Lamberg	1972	Jorma Jakonen	1971-1972
Pauli Lammi	1973-1974	Pertti Marttinen	1973-1974
Orvo Kivimäki	1975	Olavi Karppinen	1975
Pentti Kantola	1976-1977	Kaarlo Viinikanoja	1976-1978
Sulo Määttä	1978-1979	Osmo Talonpoika	1979
Osmo Talonpoika	1980	Unto Kinnunen	1980-1987
Heikki Markkanen	1981-1982	Kyösti Markkanen	1988-1993
Pentti Kantola	1983-1984	Olavi Karppinen	1994-1997
Aarne Karjalainen	1985-1993	Jorma Vahtiala	1998-
Olavi Heikkinen	1994-1996		
Jari Nylander	1997-		

Paitsi edellämainittuja MuPS:n toimintaan paljon vaikuttaneita henkilöitä ovat olleet mm. Teemu Seppä, Paavo Maaninen, Heikki Juvani ja Kari Alatalo.

Pesäpallo

Alku oli pesäpalloilussa vaikeaa. Kolme ensimmäistä vuotta pelattiin maakuntasarjassa. 1972 oli siten ensimmäinen kausi suomensarjassa. Seuran johto teki kovia yrityksiä tason nostamiseksi ja 2.5.1973 päätettiin lunastaa pesäpallon lopettavalta Muhoksen Voitolta Markku Kuusamo ja Kauko Kontio silloisissa oloissa melkoisella 5000:-markan karanteenimaksulla.

Kahden harjoitteluvuoden jälkeen syksyllä 1974 oli nousu mestaruussarjaan erittäin lähellä. Nousu ratkesi Nurmon Jymyn eduksi vasta viimeisessä ottelussa kuuluisalla "Haalin" kentällä.

Näiden alkuvuosien pesäpalloujoukkueen rungon muodostivat Kalevi Tihinen, Paavo Maaninen, Kauko Kontio, Teemu seppä, Pentti Pohjola, Juha Lamberg, Markku Kuusamo, Seppo Dahlman ja Pertti Puhakka.

MuPS:n kohtaloksi tuli kuitenkin kasvattajaseuran osa, joka niissä oloissa ei ollut edes tuottoisaa. Niin lähtivät Markku Kuusamo, Juha Lamberg ja Arto Viinikanoja, joko Oulun Lippoon tai etelän seuroihin . Lähellä nousu pelaaja menetyksistä huolimatta monena vuonna silti oli. Suomen Cupissakin taitoja kokeiltiin ja menestys oli hyvää luokkaa, monet etelän kuuluisat seurat saivat kokea MuPS:n voiman.

Yhtenä Muhoksen pesäpallon uuden tulemisen pohjustajana oli 1980-luvun alussa mestaruussarjassa hyvin menestyneen tuulenoipean käkietenijän Kari Alatalon paluu. Toisena oli isiensä maille palannut Arto Viinikanoja, joka sitten vuosittain taisteli lyöjäkuninkaan tittelistä Kauko Kontion kanssa.

Sunnuntaina 28.8.1983 Sotkamon kuuluisalla pesäpallokentällä Muhoksen Pallo-Salamat sitten rutisti itsensä ykkössarjaan. Kari Alatalo, Esa Heikkinen, Kauko Kontio, Esa Lamberg, Heikki Leskelä, Hannu Seppä, Reijo Tiiri ja Arto Viinikanoja sen tekivät. Se sunnuntai oli sateen uhkastaan ja hämäryydestään huolimatta Muhoksen pesäpallon valoisa uuden nousun päivä. Seuran huolto- ja johtomiehet Kyösti Markkanen ja Paavo Maaninen olivat tyytyväisiä.

Vuosi 1984 olikin sitten ensimmäinen kausi ykkösesiksessä ja millainen kausi siitä muodostuikaan. Kukaan ei ollut uskoa kuulemaansa kun Vaasasta ilmoitettiin pelin lopputulos, MuPS:n voitto 5-22. Nousukin oli jo ihan lähellä, sillä vasta uusinnassa Ylivieskassa mestaruussarjapaikka menetettiin jälleen kerran juuri Nurmon Jymylle.

Kaudet 1985-1987 MuPS pelasi ykkössarjassa ja varsin mukavasti pelasikin. Vuosi 1985 oli hyvä ja tällöin MuPS jäi jälleen vain yhden voiton päähän mestaruussarjasta.. Vuonna 1987 nousu mestaruussarjaan sitten toteutui ja se oli MuPS:n historian ensimmäinen kerta.

Vuonna 1988 sitten pelattiin mestaruussarjassa, Aarne Karjalaisen ollessa puheenjohtajana ja Paavo Maanisen MuPS:n "toimitusjohtajana". Vuoden 1988 mestaruussarjajoukkueessa pelasivat: Kari Alatalo, Timo Hannuniemi, Tuomo Hannuniemi, Esa Heikkinen, Timo Keränen, Heikki Leskelä, Pasi Pohjola, Hannu Seppä, Reijo Tiiri ja Arto Viinikanoja.

Innostus Muhoksella oli melkoinen ja Ponkilassa nähtiinkin paljon kovia otteluita. Kokemus ei kuitenkaan riittänyt sarjan kovia joukkueita vastaan ja MuPS putosi ykköseen. Tämä kausi oli myös Arto Viinikanojan viimeinen varsinainen pelivuosi.

Vuosina 1989-1992 pelattiin jälleen ykkössarjaa ja varsin mukavasti pelattiinkin. Vuodeksi 1993 noustiin ja nyt ensimmäisen kerran superpesikseen ja nyt siellä myös pysyttiin, joten myös kausi 1994 pelattiin superpesistä.

Näinä vuosina joukkueessa pelasivat: Jukka Hannuniemi, Timo Hannuniemi, Tuomo Hannuniemi, Pasi Pohjola, Pekka Pohjola, Hannu Seppä, Joonas Tihinen, Reijo Tiiri, Tomi Tikkanen, Juha Kontio ja Kari Lappalainen.

Vuonna 1995 ja edelleen MuPS pelaa ykkössarjassa. Vuodelta 1995 muistuu mieleen erityisesti MuPS:n kärki Marko Kontio, Pekka Pohjola, Jukka Hannuniemi, Hannu Seppä, komeili koko kauden kärkilyöntitilaston kärjessä. Hannu Seppä puolestaan oli myös lyöjätilaston kärjessä. Lukkarina oli Santeri Haipus, joka myös pelasi hyvän kauden ja jonka pelaajaura päättyi käsivammaan. Muita pelaajia olivat myös hyvään lyötivireeseen päässyt Reijo Tiiri, sekä Joonas Tihinen, Jussi Tihinen, Jarno Kylmänen, Tomi Hagren.

Suunnilleen samalla miehityksellä lisättyinä vain Tuomo Hannuniemi, Timo Hannuniemi on pelattu myös kaudet 1996-1998.

Vuonna 1994 Pasi Pohjola siirtyi Jyväskylän Kiriin. Hän sittemmin vuonna 1997 saavutti myös vuoden miespesäpalloilijan kunniakkaan tittelin. Vuonna 1998 Marko Kontio siirtyi SiiPeen ja Hannu Seppä meni vuodeksi Haapajärven Pesä-Kiiloihin.

MuPS:n ykköspesijoukkue on Tervareitin mukaan vuonna 1999 sekoitus vankkaa kokemusta ja nuorta intoa. Ykkösessä kokeillaan nyt uutta systeemiä, jonka mukaan joukkueet on jaettu kahteen kahdeksan joukkueen lohkoon. MuPS:n pelinjohtajaksi on lupautunut Kari Alatalo. Me kaikki toivomme, että MuPS:n juniorityö kantaa hedelmää, niin että tulevina vuosina joukkueessa nähdään uusia Muhoksen Pesiskoulun kasvatteja.

Pesäpallo eilen, tänään, huomenna.

Pallonlyönti ja pesäpallo ovat osa suomalaista kansankulttuuria. Pallonlyönti on ollut aina tiukasti sidottu kansallisyhteisöihin. Niin paljon kuin yksittäisissä seuroissa ja koko lajillakin on vaikeuksia ollut, niin yhä uudelleen ja uudelleen pesäpallo on koonnut yhteen nuorisoa ja aikuisia pelikentälle ja sen laidalle. Näitä kokoontumisia ovat sävyttäneet leikkimielisyys, ponnistamisen ja onnistumisen riemu ja kasvaminen oman yhteisön jäsenyyteen.

Muhoksella 1. päivänä toukokuuta 1999.

Pentti Kantola

Lentopallojaoston historiikki vuodet 1971-1996

Yleistä

MuPS:n lentopallotoiminta alkoi syksyllä 1971, jolloin seuran joukkue lähti pelaamaan 4-sarjaan. Edellisellä kaudella oli opettajien ja Pohjolakodin puulaakijoukkueista koottu yhdistelmä noussut 5-sarjasta porrasta ylemmäksi. MuPS oli paikkakunnan seuroista ainoa, joka oli valmis ottamaan lentopalloilun lajiohjelmaansa.

Ensimmäinen lentopallojaosto valittiin 1972. Jaostoon kuuluivat Juhani Kainulainen pj, Jorma Lehtelä, Pertti Marttinen, Heikki Onatsu, Kaarlo Viinikanoja ja Tapio Junttila. Lentopallojaostossa ovat vuosien saatossa toimineet lisäksi mm seuraavat henkilöt: Lasse Järvenpää, Olavi Karppinen, Erkki Saukkonen, Eino Leinonen, Kauko Karppinen, Arto Viinikanoja, Jorma Kiviluoma, Anne Lassila, Tuomo Huotari, Eero Siika-aho, Pertti Kukkohovi, Jouko Tuukkanen, Pertti Kaiponen, Kalevi Tihinen, Mauri Kesti, Jouko Siika-aho ja Vuokko Tihinen.

MuPS:n ottaessa lentopalloilun lajiohjelmaansa sovittiin, että jaostot pitävät tilinsä erillään. Niinpä lentopallojaosto rahoitti toimintansa, lukuunottamatta paria vuotta, jolloin jaostoilla oli yhteinen tili.

Kilpailutoiminta

MuPS:n ykkösjoukkue nousi vuosien saatossa porras portaalta 1-sarja tasolle asti kaudella 1987-1988, pudoten takaisin kakkossarjaan. Uusi nousu 1-sarjaan tapahtui kaudella 1993-1994, jääden jälleen ranskalaiseksi visiitiksi. Loppukaudet vuoteen 1996 asti joukkue pelasi 2-sarjassa.

Seuralla oli myös 2-joukkue alusta alkaen. Joukkue pelasi koko toimintahistorian ajan 4- ja 5-sarjassa. Viimeisen vuosikymmenen ajan seuralla oli myös 3-joukkue sekä ikämiesjoukkue 5- ja ikämiessarjoissa.

MuPS:n lentopallojoukkeen (1-joukkue) kilpailutoiminta 1971-1996

<u>Kausi</u>	<u>Sarjataso</u>	<u>Valmentaja</u>
1970-71 (puulaakijoukkue)	5-sarja	Kaarlo Viinikanoja
1971-72	4-sarja	“
1972-73	3-sarja	Pertti Marttinen
1973-74	3-sarja	“
1974-75	4-sarja	“
1975-76	3-sarja	“
1976-77	4-sarja	“
1977-78	3-sarja	“
1978-79	4-sarja	“
1979-80	4-sarja	“
1980-81	4-sarja	Tuomo Huotari
1981-82	4-sarja	“
1982-83	4-sarja	“
1983-84	3-sarja	“
1984-85	3-sarja	“
1985-86	3-sarja	Pekka Pirttikoski /
1986-87	2-sarja	Tuomo Huotari
1987-88	2-sarja	“
1988-89	1-sarja	“
1989-90	2-sarja	Pertti Kukkohovi
1990-91	3-sarja	Eino Leinonen
1991-92	3-sarja	“
1992-93	3-sarja	“
1993-94	2-sarja	“
1994-95	1-sarja	Pekka Pirttikoski /
1995-96	2-sarja	Jouko Siika-aho

Lentopallon junioritoiminta

Seuran parhain ja näyttävin osa lentopallotoiminnassa on ollut junioritoiminta. Lentopalloliitto käynnisti v.1973 minipoikien (9-13v) valmennus- ja kilpailutoiminnan. Lentopallojaosto lähti heti alusta junioritoimintaan mukaan. Kaarlo Viinikanoja ja Pertti Marttinen aloittivat minipoikien valmennuksen. Seuran sisäinen minilentissarja pantiin pyörimään välittömästi. Sarjaan osallistui 6 joukkuetta. Jo vuoden kuluttua minitoiminnan käynnistämistä E- ja D-pojat (11v ja 13v) voittivat piirinmestaruuden. Seuran juniorijoukkueet (A-,B-,C-,D- ja E-pojat) ovat osallistuneet v 1975-93 välisenä aikana SM-lopputurnauksiin (mukana 8 maan parasta joukkuetta) 15 kertaa.

Lentopallojaosto on saanut kunnian järjestää poikien SM- lopputurnauksen peräti 5 kertaa Muhoksella. A-,B- ja D-ikäluokkien SM-kisat on järjestetty kerran sekä C-poikien kisat kaksi kertaa. Tämän lisäksi on järjestetty vuosittain SM-karsinta ja piirinmestaruusturnauksia.

Lentopallojuniorit ovat osallistuneet v 1975, 1980 ja 1986 Suomen suurkisoihin sekä 9 kertaa Power Cupiin v 1987-96. Mm Savonlinnan suurtaapahtumaan kesällä-93 osallistui yhteensä sata tyttöä ja poikaa.

Kahdeksankymmentä luvun puolivälissä käynnistettiin tyttöjen valmennustoiminta. Juniorijoukkueitten lukumäärät olivat toiminnan alkuvuosina 2-10 joukkuetta sekä loppuvuosina 10-20 joukkuetta. Joukkueitten lukumäärä kasvoi koko ajan toiminnan aikana. Voidaan arvioida, että 23 toimintavuoden aikana saleilla on vipeltänyt n. 1500 junioria. Juniorivalmentajina ovat toimineet v 1973-94 Kaarlo Viinikanoja, Pertti Marttinen, Pertti Kukkohovi, Kalevi Tihinen, Jorma Lehtelä, Eero Siika-aho, Tuomo Huotari, Olavi Karppinen, Pertti Kaiponen, Janne Kaiponen, Jouko Siika-aho, Mika Pohjola, Esa Lamberg, Matti Viitala, Heikki Vääräniemi, Mauri Kesti, Antti Kankaanpää, Mikko Karppinen, Jarkko Tihinen, Pekka Hietajärvi, Vuokko Tihinen, Hannele Repo, Alli Vääräniemi ja Tuula Kaiponen.

Juniorijoukkueiden saavutukset SM-sarjoissa

(lopputurnaukset, mukana 8 maan parasta joukkuetta)

<u>Vuosi</u>	<u>Pelipaikka</u>	<u>Joukkue</u>	<u>Sijoitus</u>	<u>Valmentaja</u>
1975	Eura	D-pojat 13v	5	Pertti Marttinen
1976	Helsinki	“	2 SM-hopea	Kaarlo Viinikanoja
1978	Evijärvi	C-pojat 15v	1. SM-kulta	“
1982	Kaavi	D-pojat	5	Pertti Marttinen
1982	Orivesi	E-pojat 11v	4	Kalevi Tihinen
1983	Muhos	C-pojat	2 SM-hopea	Pertti Kukkohovi
1984	Uimaharju	“	1 SM-kulta	“
1984	Muhos	D-pojat	2 SM-hopea	Kalevi Tihinen
1985	Muhos	A-pojat 19v	8	Jorma Lehtelä
1985	Tampere	B-pojat 17v	5	Pertti Marttinen
1985	Pyhäselkä	D-pojat	7	Kalevi Tihinen
1986	Kauhava	C-pojat	1 SM-kulta	Pertti Marttinen
1986	Muhos	B-pojat	1 SM-kulta	“
1988	Hämeenlinna	B-pojat	2 SM-hopea	Kalevi Tihinen
1991	Muhos	C-pojat	7	Eero Siika-aho

Yhteensä 4 kultamitalia ja 4 hopeamitalia

C-pojat voittivat Heinolassa kesällä 1986 Lahden suurkisojen mestaruuden Pertti Marttisen johdolla. Juniorijoukkueet ovat voittaneet toiminnan aikana lukuisia alue- eli Pohjois-Suomen mestaruuksia ja muita mitalisijoja. Piirinmestaruusmitaleita on tullut lähes joka vuosi.

Näiden joukkueiden valmentajina ovat toimineet Olavi Karppinen, Kalevi Tihinen, Pertti Kukkohovi, Jorma Lehtelä, Kaarlo Viinikanoja, Pertti Marttinen, Eero Siika-aho, Tuomo Huotari ja Pertti Kaiponen. MuPS:n kasvatit ovat yltäneet aina maajoukkueetasolle. Seppo Siika-aho pelasi syksyllä-93 Suomessa järjestetyissä EM-kisoissa Suomen maajoukkueessa. Nuorten ja poikien maajoukkueissa ovat pelanneet Seppo Siika-aho, Jukka Lehtelä, Joonas Tihinen ja Pentti Siika-aho. Lisäksi mainittakoon SM mitaleita voittaneet lahjakkaat juniorit Pasi Pohjola, Risto Lindfors, Ismo Kokko, Mika Pohjola, Vesa Kainulainen, Jussi Tihinen, Matti Alakylmänen, Hannu Seppä, Pekka Pohjola, Mika Karppinen, Hannu Pekkala, Ilpo Tervo, Ari Savolainen, Jyrki Mattila, Janne Pieniniemi, Matti Kauppi, Janne Lassila, Matti Leskelä ja Jesse Tertsunen.

Valmennustoiminta

Vuodesta 1973 lähtien lentopallojaostolla oli 2 C-tason valmentajaa Kaarlo Viinikanoja ja Pertti Marttinen.

Vuonna 1980 Pertti Marttinen ja Tuomo Huotari suorittivat lentopallon B-valmentajatutkinnon Vuokatin urheiluopistossa.

C-valmentajakurssin ovat suorittaneet Olavi Karppinen, Eino Leinonen ja Kalevi Tihinen. Monet nuorten valmentajat ovat suorittaneet juniorivalmentajakurssin.

Erotuomaritoiminta

Useat seuran jäsenet ovat toimineet erotuomarehtävissä 5-sarjatasolta 2-sarjatasolle asti. Erotuomareista mainittakoon tuomarikortin suorittaneet ja aktiivisesti viheltäneet Eino Leinonen, Kaarlo Viinikanoja, Olavi Karppinen, Toivo Salonen, Pertti Kukkohovi ja Lasse Järvenpää. Mainittakoon, että Lasse Järvenpää toimi vuonna 1999 SM-liigan erotuomarina.

Huomionosoitukset

SVUL:n Pohjois-Pohjanmaan piirin lentopallojaosto nimesi kauden 1983-84 lentopallojoukkueeksi MuPS:n C-poikajoukkueen, joka voitti keväällä-84 Suomen mestaruuden.

Em. jaosto nimesi kauden 1985-86 piirin parhaaksi lentopalloseuraksi MuPS:n pitkäjänteisen ja ansiokkaan junioritoiminnan johdosta.

Suomen Lentopalloliitto palkitsi kesällä-86 Heinolassa Suomen suurkisojen yhteydessä MuPS:n maan parhaana junioriseurana, sekä Pertti Marttisen vuoden juniorivalmentajana.

Lentopalloliitto myönsi 1986 hopeiset valmentajalevykkeet Kaarlo Viinikanojalle, Pertti Marttiselle ja Olavi Karppiselle.

Muhoksen kunnan liikuntalautakunta palkitsi kauden 1985-86 liikunnanvetäjän palkinnolla Pertti Marttisen.

SVUL:n Pohjois-Pohjanmaan piiri valitsi kauden 1987-88 parhaaksi joukkueeksi MuPS:n edustusjoukkueen, joka nousi tuolloin 1-sarjaan Pekka Pirttikosken johdolla. Muhoksen Lions Club on ojentanut ns. Leijonahaarikan seuraaville juniorivalmentajille ansiokkaan valmennustyön johdosta: v 1975 Kaarlo Viinikanojalle, v 1984 Pertti Marttiselle ja v 1985 Olavi Karppiselle sekä seuraaville pelaajille: v 1991 Jukka Lehtelälle ja v 1993 Pekka Pirttikoskelle.

Leijonahaarikka on kiertopalkinto, joka annetaan vain vuodeksi urheilullisista ansioista palkitun haltuun. Haarikka annetaan vain yhden kerran samalle henkilölle. Mukana seuraa pienoishaarikka, joka jää palkitulle.

Lentopalloliitto nimesi syksyllä 1994 MuPS:n NUORI SUOMI sinettiseuraksi laadukkaan juniorotyön johdosta.

MuPS:n lentopallotoiminta päättyi 1996, kun Muhokselle perustettiin lentopallon erikoisseura Muhos Volley-96.

Muhoksella 30.11.1999

Pertti Marttinen

Junioripesis – tärkeä osa MuPS:n toimintaa

Junioripesäpallo kasvattaa ja antaa elämään sykettä – sekä lapselle että vanhemmille!

Muhoksen Pallo-Salamat on tunnettu lähinnä tasokkaasta miesjoukkueestaan. Vuodesta 1994 lähtien seurassa on kuitenkin tehty systemaattisesti työtä myös junioritoiminnan hyväksi. Jokakesäinen pesiskoulu ja sarjapelit ovat toiminnan näkyvin osa. Alueleirit ja valtakunnan leirit ovat tulleet tutuksi monille junnuille ja myös heidän vanhemmilleen. Toiminta vaatii vetäjiltä ja vanhemmilta paljon, mutta se myös antaa siihen osallistuvalla ikimuistoisia hetkiä. Junioripesistoiminnasta on tullut monen perheen yhteinen kesäaikainen ja usein myös ympärivuotinen harrastus.

Perinteet junioritoiminnan pohjana

Urheiluseurojen vahvuus nojautuu suurelta osin perinteisiin. Omien junioreiden kasvaminen pelimieheksi ja –naisiksi oman seuran joukkueisiin on ollut erityisesti pesäpallossa tärkeä vahvuus. Pienillä paikkakunnilla toiminnan jatkuminen on pitkälti kiinni paikkakunnan nuorten kiinnostuksesta lajiin ja heidän halukkuudestaan ja mahdollisuuksistaan jatkaa harrastusta aikuisten sarjoissa. Voidaan varmaan todeta, että pesäpalloseuran perinteikäs ja menestyksekkäs historia on merkki siitä, että junioritoiminta muodossa tai toisessa on onnistunut.

Viime vuosina seurojen junioritoiminnalle on tullut lisää haasteita. Pesäpallo on kehittynyt 90-luvun alkupuolella voimakkaasti. Kilpailu on entisestään kiristynyt ja laji on tullut entistä ammattimaisemmaksi niin hyvine kuin huonoine puolineen. Tämä on heijastunut myös junioritoimintaan. Enää ei riitä lasten ja nuorten pääasiassa omatoimisuuteen perustuva pelaaminen, niin kannustettavaa kuin se onkin, ja tähän perustuva uusiutuminen. Myös Muhoksen Pallosalamissa todettiin tarvittavan entistä systemaattisempaa juniorikoulutusta, jotta voitaisiin seurana pysyä lajin kehityksessä mukana. Muhoksen Pallo-Salamien vahvat pesisperinteet ovat osaltaan luoneet junioripesistoiminnan kehittämiseksi vankan perustan.

Junioripesiksen viisi toiminnan vuotta

Pallo-Salamat vastasi ajan haasteisiin käynnistämällä systemaattisen junioritoiminnan keväällä 1994. Jo samana kesänä osallistuttiin kuuden joukkueen voimin poikien aluesarjoihin. C -ikäluokassa oli 1, D ja E -ikäluokissa kummassakin 2 ja F -ikäluokassa 1 joukkue. Tytötkin harjoittelivat C/D -ikäluokissa, mutta sarjatoimintaan he eivät osallistuneet. Pesiskoulua pyöritettiin kesäloman aikana arkipäivisin ja kauden aikana järjestettiin kahdet tekniikkakisat. Kaikkiaan seuran harjoituksiin osallistui ensimmäisenä toimintavuonna 127 junioria.

Useimmissa ikäluokissa nuoret pelaajat aloittivat pelaamisensa tuona vuonna suoraan sarjapeleissä. Takana oli vain muutama harjoitus. Luonnollisesti menestys oli vaatimatonta, mutta innostus ei siitä vähentynyt, ei pelaajilla eikä vetäjillä, joista monet olivat aivan yhtä vasta-alkajia vetäjinä kuin pelaajat pelaajina. Joukkueista vain D – pojat kävivät kesän aikana alueleirin Pattijoella ja valtakunnan leirin Kajaanissa.

Muhoksen Pallo-Salamiin perustettiin syksyllä 1994 Junioripesisjaosto, jonka tehtäviin kuului junioritoiminnan organisointi ja tukeminen sekä kehittäminen. Myöhemmin nimi muutettiin junioripesikseksi. Ensimmäiseksi toimikaudeksi jaoston puheenjohtajaksi tuli Jorma Vahtiala, sihteeriksi Virpi Keränen, joka oli myös seuran pesäpallojaoston juniorivastaava, koulutusvastaavaksi Olli Jonkari, vanhempain edustajaksi Tuomo Pesola ja talkoovastaavaksi Arto Viinikanoja. Junioripesisjaostolla oli alusta asti edustus Pallo-Salamien johtokunnassa.

Ensimmäisenä konkreettisena toimenpiteenä junioripesisjaosto käynnisti syksyn ja talven aikana kerran viikossa toteutetut valmentajakerhon harjoitukset. Tällä tavoin vetotehtävissä olevat saivat oppia omien joukkueidensa harjoitusten suunnittelua ja toteutusta varten. Talvella 95 joukkueet harjoittelivatkin systemaattisesti ensimmäisen kerran läpi talven. Toimintavuonna osallistuttiin myös ahkerasti erilaisiin Pohjois-Suomen Pesis ry:n järjestämiin valmennus- ja kehittämistilaisuuksiin.

Kesällä 1995 Muhoksella järjestettiin Tenavaleiri E ja F -ikäisille. Leiri todisti sen vahvan pesiskulttuurin, joka Muhoksella oli ja on. Kaikki peleihin ja kenttähuoltoon liittyvät asiat toimivat erinomaisesti asiansa osaavien entisten ja osin nykyistenkin pelimiesten voimin. Tämä tuli todistettua myös toiseen kertaa kesällä 1999 järjestetyllä leirillä. Oman leirin myötä leirikokemusta alkoi tulla yhä useammalle juniorille. Vuonna 95 sekä F, E että D –juniorit kävivätkin alueleirin ja F –pojat jopa valtakunnan leirin Ilmajoella. Systemaattisen työn tulos alkoi näkyä pikkuhiljaa myös menestyksenä aluesarjoissa. Kesällä 95 aluesarjoihin osallistuivat neljä poikajoukkuetta C, D, E ja F –sarjoissa sekä 1 tyttöjoukkue. F –poikien joukkue ylsi toiseksi aluesarjassa.

Vuosi 1996 olikin sitten jo läpimurtovuosi valtakunnan tasolla. D-poikajoukkue pelasi itsensä kuudenneksi Suomessa, mikä oli melkoinen yllätys pesäpallopiireissä. Seuraavana vuonna sijoitus samassa ikäluokassa vielä parani pykälällä. Sarja jatkui vuonna 98 C –poikien kahdeksannella sijalla. Saavutusten arvoa nostaa se, että noin puolet joukkueista oli sarjan nuorempaan vuosiluokkaan kuuluvia pelaajia ja vuonna 97 joukkueessa pelasi jopa kaksi E –poikaa. Tämä osoitti sen, että muhoslainen pesäpallo-osaaminen oli korkeaa luokkaa. Samalla se toisaalta nosti esiin sen ongelman, että pienellä paikkakunnalla on vaikea saada kuhunkin ikäluokkaan riittävästi pelaajia. Onkin kiinnostettava erityistä huomiota siihen, että harrastuksen pariin saadaan riittävästi innokkaita lapsia ja että mahdollisimman moni haluaisi ja voisi jatkaa harrastustaan entistä pitempään.

Vuonna 94 aloittaneista junioreista vanhimmat ovat siirtymässä aikuisten sarjoihin. Vanhimmissa ikäluokissa tehdään yhteistyötä Oulun Lipon kanssa, mikä on antanut parempien harjoitusmahdollisuuksien kautta pesäpalloon keskittyville Muhoksen Pallo-Salamien junioreille aiempaa paremmat mahdollisuudet kehittyä pesäpalloilijana aina huipputasolle saakka. Tavoitteena on, että aikanaan Muhoksen Pallo-Salamien miesjoukkueet saavat oman kylän poikia edustusjoukkueisiinsa.

Toiminnan vakiinnuttaminen on edellyttänyt systemaattista varojen keruuta. Vuoden 95 pesisleiri toi mukavasti tuloja niin, että junioreille voitiin hankkia tyylikkää, yhtenäiset peliasut. Lisäksi lähes traditioksi muodostuneet aurausviitojen teko- ja pystytysurakat, kuntakeskuksen siivoukset sekä monet muut pienemmät talkoot ovat tuoneet kassaan rahaa toiminnan pyörittämiseksi. Silti paljon jää edelleen vanhempien itsensä kustannettavaksi.

Vuonna 1997 junioripesis teki vanhemmille kyselyn junioritoiminnan kehittämiseksi. Se osoitti, että vanhemmat näkevät harrastustoiminnalla olevan suuren merkityksen lapsen kasvuun ja hyvinvointiin. Kysely onkin suunnannut keskustelua entistä enemmän junioripesis-toiminnan kasvatukselliseen tehtävään. Harrastustoiminnan tulee tukea lapsen ja nuoren kasvua monipuolisesti. Pesisharrastuksen kautta voidaan tukea kasvua itsenäiseksi, sosiaaliseksi ja tasapainoiseksi aikuiseksi. Myös oheistoiminnoilla voi olla kasvattava vaikutus. Esimerkiksi ympäristön siivoaminen talkootyönä lienee samalla keino vaikuttaa juniorin suhtautumiseen yleiseen siisteyteen ja ympäristöönsä.

Tulevaisuus on tehtävä itse

Junioripesis-toiminnan alkuvaihe oli intoa täynnä. Vuosien varrella on kuitenkin käynyt niin kuin monesti yhdistys- ja seuratoiminnassa käy: tehtävät jäävät liian harvojen harteille ja uusia kasvoja on vaikea houkuttaa riittävästi toimintaan mukaan. Alkuaikoina junioripesisjaosto hoiti kaikki joukkueiden asiat itse harjoitusten ja pelien järjestämistä lukuunottamatta. Järjestely- ja resurssointivastuuta on viime vuosina siirretty kuitenkin yhä enemmän joukkueille ja junioripesis on keskittynyt junioritoiminnan linjaamiseen ja koordinointiin sekä toimintaedellytysten turvaamiseen.

Junioripesis on nyt tienhaarassa; on löydettävä keskeiset toiminnan ydinalueet ja määritettävä niille tavoitteet sekä organisoitava tehtävät niin, että tekijät sisäistävät tehtävänsä, vastuunsa ja valtuutensa ja mikä tärkeintä sitoutuvat innolla toimintaan mukaan. Haasteita ovat ainakin uusien vetäjien hankinta ja heidän koulutuksensa, uusien juniorien houkuttelemine pesisharrastukseen muun muassa pesiskoulutoimintaa kehittämällä ja toiminnasta tiedottamalla, harjoitusolosuhteiden kohentaminen ja tyttöjen saaminen mukaan pesisharrastukseen. Yhteistyö sidosryhmien, kuten koulun kanssa on myös tärkeä asia tulevaisuudessa.

Muhoksella onneksi löytyy paljon osaavia pesisveteraaneja, joiden kokemus on tervetullut apu junioritoimintaan. Lisäksi vanhimmat juniorit alkavat olla itse kypsiä osallistumaan tavalla tai toisella pesistoiminnan kehittämiseen. Koska junioripesiksessä ollaan tekemisissä kasvavien lasten ja nuorten kanssa ja koska junioripesistoiminnalla on voimakas kasvatuksellinen merkitys, on yhteistoiminta ja vuorovaikutus vanhempien kanssa ja kasvatuksellisten kysymysten pohdinta yleensäkin ensiarvoisen tärkeää. Junioreille ovat tärkeitä positiiviset onnistumisen kokemukset ja iloinen osallistuminen ilman liian aikaisia menestyspaineita. Iän karttuessa mukaan tulevat painokkaammin sitten myös kilpailulliset tavoitteet.

Muhoksella 22.10.1999

Tuomo Pesola